

دانشگاه کردستان

فرم طرح درس شناخت و مدیریت بحران‌های محیطی در نیمسال اول ۱۴۰۰-۱۴۰۱

اطلاعات اولیه درس					
عنوان درس	مقطع	نام مدرس	زمان بندی هفتگی	نوع درس	تعداد واحد درس
شناخت و مدیریت بحران‌های محیطی	کارشناسی	کامران چپی	سه‌شنبه ۱۶:۰۰ - ۱۴:۰۰ جمعه ۱۰:۰۰ - ۰۸:۰۰	تخصصی اختیاری	۲

محدوده علمی درس
پیش‌نیازها
ندارد.
هم‌نیازها
ندارد.
نرم‌افزار (مهارت‌های عملی) مورد استفاده در طول دوره
(۱) آشنایی با نحوه انجام پروژه‌های گروهی در حوزه مدیریت بحران و نحوه تصمیم‌گیری
روش آموزش
سخنرانی ■ پرسش و پاسخ ■ حل تمرین ■ کار عملی (آزمایشگاه یا کارگاه) □ کار با نرم‌افزار □
منابع درس
1. Smith, K., and Petley, D.N. 2009. <i>Environmental Hazards: Assessing Risks and Reducing Disasters</i> . 5 th edition, Routledge Publ., New York, 414 pp.
2. Burton, I., Kates, R.W., White, G.F. 1993. <i>The Environment as Hazard</i> . 2 nd Edition, The Guilford Press, New York, 300 pp.
۳- محمدی، ح. ۱۳۹۱. <i>مخاطرات جوی</i> . چاپ سوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۲۳۰ ص.
۴- جان‌پرور، م، تقی‌زاده ساروکلایی، ا. ۱۳۹۵. <i>مخاطرات انسانی</i> . چاپ اول، تهران: انتشارات انتخاب، ۳۲۸ ص.
۵- فرج‌زاده اصل، م. ۱۳۹۲. <i>مخاطرات اقلیمی ایران</i> . چاپ دوم، تهران: انتشارات سمت، ۳۵۰ ص.

- ۶- اداره کل مدیریت بحران استانداری اصفهان، ۱۳۹۱. *مخاطرات جوی و مدیریت بحران*. چاپ اول، تهران: انتشارات ارکان دانش، ۳۸۰ ص.
- ۷- دولین، ا. س. ۱۳۹۵. *مبانی برنامه‌ریزی و اجرا در مدیریت بحران*. مترجم: حمیدرضا فیروزی، چاپ اول، تهران: انتشارات فدک ایستاتیس، ۱۷۰ ص.
- ۸- امیدوار، ک. ۱۳۹۵. *مخاطرات طبیعی*. چاپ سوم، یزد: انتشارات دانشگاه یزد، ۳۲۱ ص.
- ۹- مقیمی، ا. ۱۳۹۴. *دانش مخاطرات*. چاپ دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۲۶۵ ص.
- ۱۰- اوزی، ر. ۱۳۹۳. *جغرافیای مخاطرات (مخاطرات انسانی و طبیعی)*. مترجم: محمد ظاهری، چاپ سوم، تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز، ۴۶۵ ص.
- ۱۱- بیرویدیان، ن. ۱۳۹۸. *مدیریت بحران*. چاپ پنجم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد، ۲۲۵ ص.

اهداف درس
اهداف کلی   دانشجویی که با موفقیت این درس را می‌گذراند باید: - بتواند بحران‌های محیطی را به خوبی شناسایی نماید؛   - بتواند دلایل وقوع و یا بروز بحران‌های محیطی را در هر شرایطی تشخیص دهد؛   - بتواند مقدار، شدت، گستره و ریسک بحران‌های محیطی را اندازه‌گیری نماید؛   - بتواند انواع روش‌های پیشگیری از بروز بحران‌های طبیعی را پیشنهاد دهد؛   - بتواند انواع روش‌های مدیریتی بحران‌های طبیعی را اعمال نماید.
مهارت‌هایی (شغلی، تحصیلی) که دانشجو در پایان دوره فرا می‌گیرد   (۱) شناخت بحران و مدیریت عملی آن   (۲) شناخت بحران‌های محیطی و نحوه مدیریت آنها

ارزشیابی درس		
امتحان پایان ترم	امتحان میان ترم	سایر روش های ارزشیابی
۶ نمره طبق تاریخ رسمی مندرج در تقویم آموزشی برگزار خواهد شد.	امتحان میان ترم برگزار نمی شود.	۲ پروژه گروهی ۱۰ نمره ارائه یک بحران محیطی ۴ نمره ۲ نمره تشویقی: حل سؤالات چالشی، مطرح کردن مسائل و مباحث نو، تدوین مقاله کنفرانسی

آدرس های الکترونیکی لازم	
k.chapi@uok.ac.ir	آدرس الکترونیکی برای تماس با استاد
ساعت مراجعه دفتری و رفع اشکال	
روزهای دوشنبه ساعت ۱۸:۰۰ – ۱۶:۰۰	روزهای سه شنبه ساعت ۱۱:۰۰ – ۱۰:۰۰
روزهای سه شنبه ساعت ۱۳:۰۰ – ۱۱:۰۰	روزهای سه شنبه ساعت ۱۸:۰۰ – ۱۶:۰۰
کلاس حل تمرین	
هر هفته کلاس حل تمرین تشکیل خواهد شد.	
قوانین	
(۱) حضور در کلاس اجباری است. تعداد غیبت های زیر ۳ جلسه نمره تشویقی خواهد داشت.	
تکالیف	
در طول نیم سال تحصیلی ۲ پروژه گروهی بین دانشجویان توزیع خواهد شد و هر کدام بعد از ۴ هفته از دانشجویان تحویل و نمره گذاری خواهند شد. ضمناً هر دانشجو موظف به ارائه یک بحران محیطی خواهد بود.	

شماره هفته	تدریس بخش تئوری درس	تکلیف بخش عملی درس
۱	آشنایی با طرح درس، کلیات، مفاهیم و تعاریف	---
۲	تعریف بلایا و انواع آن	---
۳	آسیب پذیری، بررسی آسیب طبیعی وارد بر جوامع	کلاس حل تمرین
۴	اصول مدیریت بحران، چرخه مدیریت بحران، مدیریت بلایا	کلاس حل تمرین
۵	خطرهای بیوفیزیکی	کلاس حل تمرین
۶	خشکسالی: انواع، تحلیل آماری، اثرات، مدیریت	کلاس حل تمرین
۷	النینو و اثرات آن: تعریف، اثرات النینو، لانینا	توزیع پروژه گروهی شماره ۱
۸	خطرهای جوی متفرقه: تگرگ، رعد و برق، گرمزدگی، سرمازدگی	کلاس حل تمرین
۹	سیلاب و طغیان: هیدرومتئورولوژی و هیدروکلیماتولوژی سیل، سیل و بارندگی، عوامل ایجاد سیل	کلاس حل تمرین
۱۰	نقشه‌های پهنه‌بندی خطر سیل، مدیریت خطر سیل	کلاس حل تمرین
۱۱	بهمن: عوامل مؤثر ایجاد بهممن، انواع بهممن، روش‌های آسیب رساندن، نقشه‌های خطر، مدیریت خطر	کلاس حل تمرین
۱۲	خطرهای فیزیولوژیکی: انواع خطرهای فیزیولوژیکی و روش‌های مدیریت آنها	توزیع پروژه گروهی شماره ۲
۱۳	خطر یخ‌زدگی در کشاورزی: انواع علل یخ‌زدگی، مدیریت خطر یخ‌زدگی	کلاس حل تمرین
۱۴	خطر بیماری‌های اپیدمیک: انواع بیماری‌های اپیدمیک و مدیریت آنها	کلاس حل تمرین
۱۵	انواع آتش‌سوزی‌های طبیعی، عوامل آتش‌سوزی‌های طبیعی، مدیریت خطر آتش‌سوزی طبیعی	کلاس حل تمرین
۱۶	انواع، اهمیت و مدیریت خطرهای تکنولوژیک	کلاس حل تمرین